

Wychodził w wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 2 sr. 48 kr., na pocztą do Lwowa 3 sr. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 sr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi 6 sr. 72 kr. m. konw. Ceny tycie od kwartału.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku plac się od wiersza w półkolumnie (drukem garment) za pierwszy raz 3 kr., a za każde następujące raz tylko po 1 1/2 k. mon. konw. Za większe ilości plac się wedle tego ile na zwykłym druk obrachowane należąc się. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko francuskie litwy.

Sobota

N^{ro} 30.

11. marca 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Zniesienie stanu oblężenia w Barcelonie. — Różne wiadomości z Madrytu.

Anglija: Izba wyższa i niższa.

Francyja: Sprawozdanie komisji o wniosku do ustawy, który tajnych funduszów się dotyczy.

Belgija.

Prusy: Dokończenie instrukcji dotyczącej się cenzury gazet i dziełników.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Sanoka.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Jako protektorowie i przyjaciele szkół gminnych odznaczyli się w roku 1841 podwyższeniem dotacyi dla nauczycieli, zaprowadzeniem szkółek parafjalnych, wystawieniem budowli, dostarczaniem książek naukowych i sukien dla ubogiej młodzieży, jako też innem zachęcaniem do nauk:

W lwowskiej łacińskiej archidiecezyi: Jan Gutowicz, pleban w Kamionce, Wiktor Tychy, przełożony rekolektantów klasztoru w Rawie;

Nowakowski, kooperator w Tarnopolu; Franciszek Rozłowski, przełożony magistratu w Brzeżanach, i

Augustyn Teodorowicz, burmistrz w Sniatynie.

W przemyskiej łacińskiej diecezyi: Książę Leo Sapieha, właściciel Krasiczyna; Hrabia Edmund Krasiński, » Baborca; Wincenty Skrzyński, » Harty; Onufry Horodyński, » Zbydniowa; Manswet Skrochowski, właściciel Kotowej woli;

Kalixt baron Horoch, właściciel Wrzawy; Hrabia Alexander Fredro, właściciel Korczyny,

Hrabina Cecylia Jabłonowska, właścicielka Odrzykonja;

Henryk Kurdwanowski, właściciel Ustrobnia;

Tadeusz Skrzyński, właściciel Moszczenicy; Hrabina Anna Lubińska, właścicielka Siedlisk;

Józef Dolański, właściciel Majdanu.

Reprezentanci dominikałni:

Jakób Białkowski w Ulanowie;

Józef Mewald w Rudnikach, i nadzorca szkoły miejskiej Antoni Klein w Głogowie.

W przemyskiej grec. kat. diecezyi:

Angelika Drzewiecka, właścicielka Remenowa;

Leo Ulanowski, przeor konwentu OO. Dominikanów w Lwowie;

C. Knauer, justycyjarzusz kameralny w Muszynie;

Piotr Męciński, dziekan i proboszcz w Tyrawie solnej;

Józef Lewicki, pleban w Szkle;

Leo Kordasiewicz, pleban w Rozdziałowie.

W tarnowskiej łacińskiej diecezyi:

Adalbert Brandys, właściciel Kalwaryi; Maryjanna Wyszowska, właścicielka Jazowska;

Jan Mika, kanonik kapituły w Tarnowie; Stanisław Słupski, dziekan i proboszcz

w Niepołomicach;

Jan Witaki, pleban z Ropczyc;

Szymon Droszcz, pleban w Brzeziu; Teofil Jaworski, » w Rajbrocie;

Jan Gieldanowski, dyrektor głównej szkoły obwodowej w Tarnowie;

Józef Szczepański i Adam Zakrzewski, nauczyciele głównej szkoły obwodowej w Tarnowie;

Józef Majewski, nauczyciel szkoły trywialnej w Podgórzu.

Rząd krajowy uznając zastęgę, którą sobie powyżej wymienieni przyjaciele nauk rozkrzewieniem szkół gminnych zjednali, ma sobie za przyjemność podać ich imiona do publicznej wiadomości.

Od c. k. galicyjskiego Rządu krajowego.
Lwów dnia 21. lutego 1843.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Paryża dnia 25. lutego. Od dnia 18. lutego wróciła Barcelona znowu pod panowanie ustaw zwyczajnych, gdyż jeneralny kapitan w pomienionym dniu zniósł ostatecznie stan oblężenia, i złożoną dnia 4. grudnia r. z. komisję wojskową ogłosił za rozwiązaną. Wojskowe środki przezorności trwały wprawdzie jeszcze ciągle w jakimś stopniu, ponieważ między niższemi klasami ludu panowało jeszcze oburzenie na wojsko, chociaż się w ostatnim tygodniu rzadko już tylko pojedynczo zatargi tego rodzaju wydarzały. Lecz od czasu, jak przez uwolnienie od płacenia reszty kontrybucyi wojennej umysły obywateli miejskich znowu się uspokoiły i pojednały, doznaje załoga znacznej ulgi w swęj służbie.

Wiadomości z Madrytu pod dniem 16. lutego donoszą: »Ogłoszenie zamieszczonego w *Gaceta de Madrid* artykułu, którym odwołano wymierzone na pana *Lesseps* obwinienie, nie jest jedynem, francuzkiemu rządowi danem zadosyćuczynieniem. Mówią także o dyplomatycznej w najprzyjaźniejszych wyrazach napisanej nocie. Pomienioną notę, jak słychać, ułożono na konferencyi między hrabią *Almodovar* a księciem *Decazes*, podczas której roztrząsano i rozważano wszystkie znajdujące się w niej wyrazy. W tej nocie powiedziano, że rząd hiszpański nie powątpiewał nigdy o lojalności francuzkiego gabinetu. Podrzedne władze Barcelony są przyczyną wszelkiego nieporozumienia, a jeżeli dzienniki starały się na chwilę przedstawić tę sprawę w gorzszym świetle, nie jest to bynajmniej powodem, aby obadwa rządy wkładały na siebie nawzajem odpowiedzialność za mniej lub więcej obrażające artykuły pism peryjodycznych. Sprawiedliwość wymaga wyznać, że młody książę *Glücksberg* swoją roztropnością, umiarkowaniem i doskonałym taktem przyczynił się wiele do przywiedzenia do skutku tego zadawalniającego rezultatu. Początek ten przynosi niezawodnie wielki zaszczyt temu młode-

mu francuzkiemu dyplomatykowi. — Zdaje się, iż książę *Napoleon*, syn hrabiego *Montfort*, oświadczył, iż życzy sobie, aby Rejentowi był przedstawiony. O tę sprawę etykietałną równie jak i o wiele innych nie mogli ministrowie porozumieć się; przeto na prośbę młodego księcia o posłuchanie prywatne, odpowiedziano, że przedstawienie jego nastąpić może aż po wyzdrowieniu ministra spraw zagranicznych, który prawie ciągle choruje. — Rząd zajmuje się teraz spisywaniem członków, z których rada Stanu złożona będzie. Sądzą powszechnie, że praca ta aż po ukończeniu wyborów dokonaną będzie; być może, iż zamierzają niektóre osoby podług ich zasług wyborowych wynagrodzić. Wiadzie, że prezydentem rady Stanu książę *Baile* ma być mianowany. Pomieniona rada Stanu nie jest pierwszemu i nie będzie ostatniemu naśladowaniem konstytucyjnych instytucyj francuzkich. Ten pochop konstytucyjnej Hiszpanii przyjmować od swych sąsiadów, chociaż nie całkiem co do formy równe, to przynajmniej podobne instytucyje, za któreśi sankcyjja doświadczenia i czasu już przemawia, jest prawdziwym postępem. *Ayakuchowie* czyli partyja ministeryjalna, zetrą się pod względem wyborów z opozycją. *PP. Arguelles*, *Mendizabal* i *Gonzales* rozgniewani na to, że ich przeciwnicy w ubieganiu się o deputacyję Madrytu odsunęli na bok, miotają kłatwę po kłatwie dla sparaliżowania usiłowań opozycyi. Pan *Arguelles* nie poprzestaje na tém, że jest kandydatem senatu, lecz chce także być deputowanym. *P. Mendizabal* nadaremnie usiłował pogodzić municypalność z deputacyją prowincjonalną; teraz już rzekł się tego. *P. Gonzales* wniósł niedawno na zgromadzeniu wyborców mocyję, aby na publicznem miejscu spalono listę kandydatów, która z osobistém jego życzeniem się nie zgadza. Ztąd widać, że wybory prawie buntowniczy charakter przybierają. Trudno powiedzić na przód, jak wypadnie walka wyborów. Umiarkowani pochlebiają sobie, że w prowincyjach: *Leon*, *Asturyi*, *Nawarze*, *Geronie*, a nawet w *Walencyi* pochwałę uzyskają.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Izba wyższa. Posiedzenie dnia 21. lutego. Lord *Minto* wniósł, aby przedłożono dokumenta odnoszące się do wydatków admiralicyi na podrzedne gałęzie tej władzy. Wniosek ten wywołał krótkie rozprawy nad marynarką. Lord *Minto* (pierwszemu lord admiralicyi za ministerstwa *Melbourne*) oświad-

czył, że pragnie się dowiedzieć, ile liniowych okrętów i parowych statków w zeszłym roku wybudowano, a to tym celem, aby mieć przekonanie, ażali też ministerjum Peela idzie za myślą ministerstwa Melbourne. Lord Haddington, pierwszy lord admiralicy za teraźniejszego ministerjum, odpowiedział, że właśnie pracują nad wybudowaniem 9 liniowych okrętów, a budowa jeszcze ośmiu okrętów ma się niebawem rozpocząć. Lord Minto zadowolony przełożeniem lorda admiralicy, cofnął swój wniosek.

Izba niższa. Posiedzenie dnia 21. lutego. Na początku posiedzenia wniósł lord John Russell petycję handlarzy *opium* z Bombaju. Ci żądają przyrzeczonego im wynagrodzenia za *opium*, które oddali w ręce Chińczyków, aby wyjednać uwolnienie królewskiego ajenta, kapitana Elliot. W petycji uczyniono tę uwagę, że rząd angielski otrzymał już od Chińczyków 6 milionów dolarów jako okup za miasto Kanton. Z sumy kontrybucyjnej 21 milionów dolarów przeznaczono wyraźnie 6 milionów dolarów na wynagrodzenie szkody poniesionej przez oddanie *opium* w ręce Chińczyków. Proszą zatem, aby ich żądanie jak najrychlej zaspokojono. Kanclerz izby skarbu przyrzekł, że odpowiedź na tę petycję żadnej nie dozna zwłoki.

Zabójca Drumonda, M'Naughten, okazuje ciągle w więzieniu taką samą spokojność i obojętność, jak z początku. Czytuje on po większej części książki religijne, i zdaje się, że go przyszły los mało obchodzi. — Przyszłe posiedzenie centralnego sądu kryminalnego odbędzie się dnia 27. lutego, a proces przeciw niemu rozpocznie się zapewne 1. marca b. r.

Francya.

Z Paryża dnia 25. lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych odczytał pan Viger sprawozdanie komisji o wniosku do ustawy, który tajnych funduszków się dotyczy. W dzienniku *Journal de Francfort* zamieszczony jest następujący wypis pomienionego sprawozdania: »Mości panowie! Komisji, której jestem organem, polecieliście Wpanowie rozpoznanie zażadane przez rząd kredytu na pokrycie tajnych funduszków. Komisja uznała konieczność tych wydatków na zasadzie, która żadnego usprawiedliwienia nie potrzebuje, szczególnie wobec tego strasznego wypadku, który dotknął w sercu monarchiję lipcową. Jednakże musieliśmy się porozumieć o zasady wydatków, i dla tego prosiliśmy panów ministrów, aby się do naszego biura udali. Minister

spraw wewnętrznych przedłożył nam dokumenta, które nas całkiem zadowolniły. Zresztą zażądany kredyt jest takiż sam, jak w r. 1842; roztrząsaliśmy, czy nie możnaby go pomniejszyć, i uznaliśmy niepodobieństwo zmniejszenia go. Niektórzy członkowie komisji żądali, aby w sprawozdaniu zamieszczono sprawę dotyczącą się zaufania, inni nadmienili, że przeszłego roku była mowa, aby wydatki na tajne fundusze do zwyczajnego budżetu przyłączono; utrzymywali oni, że sprawa dotycząca się zaufania stosowniejsza jest do umieszczenia w adre sie; zresztą, że spraw tego rodzaju, które byt gabinetu narażają na niebezpieczeństwo, rozmażać nie należy. Przeciw temu uczyniono uwagę, że sprawa dotycząca się zaufania została we wszystkich biurach wywołaną, a przeto niepodobieństwem jest, aby jej także komisja pod rozważę nie wzięła. A że to zdanie wzięło górę, przeto wezwano ministrów, aby przed komisją się oświadczyli. Panowie ministrowie dali o całą politykę obszernie swoje zdanie. Mniejszość komisji nie sądziła z różnych powodów, a mianowicie z powodu kierunku polityki zagranicznej, dać gabinetowi głos zaufania. Przeciwnie zaś większość była tego zdania, że gabinet co się dotyczy zagranicy umiał utrzymać zaszczytny pokój, a wewnątrz kraju zachowywał stateczną i bezpieczną politykę; w skutek tego komisja proponuje Wpanom po prostu przyjęcie wniosku do ustawy.« — Pomienioną dyskusyję odroczoneo na środę, dnia 1. marca.

Belgija.

Z Bruxelli dnia 25. lutego. Dzienniki bruxelskie donoszą, że Król uchwałą całkiem nowej daty, karę, na którą jenerał Vandermereen był skazany, na dożywotne, a karę panów Verpraet i van Laethem'a na dziesięcio-letnie wygnanie zamienił.

Prusy.

(Dokończenie instrukcyi, dotyczącej się gazet i dzienników.)

III. (§. 2. rozporządzenia gabinetowego z dnia 28. grudnia 1824.)

Następnie nie wolno drukować tego wszystkiego, co moralność i dobre obyczaje obraża. Przeto cenzor ma zabronić druk takim pismom i rozprawom, które, bądź co się tyczy swego przedmiotu, bądź wyrazu, są niemoralne, a w szczególności zaś tym pismom, z których obawiać się należy, aby do niemoralności nie wiodły.

IV. (Art. 2. edyktu cenzury z dnia 18. października 1819.)

Następnie nie należy pozwolić drukować takich pism, które naruszają godność, wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo tak pruskiego państwa, jako też innych państw Związku niemieckiego, a zatem

pism, rozwijających teoryje, które zamierzają wstrząsnąć rząd monarchii pruskiej, albo też te rządy, które w państwach Związku niemieckiego istnieją, tudzież pism, które dążą do obudzenia nieukontentowania w Prusiech, albo w państwach Związku niemieckiego, i przeciw istnącym rozporządzeniom podburzają;

albo, które w kraju lub za granicą starają się zawiązywać partyje lub ustawom przeciwne stowarzyszenia, albo które, w jakimkolwiek bądź kraju istnące i nad obaleniem rządu pracujące partyje w pięknym świetle przedstawiają;

albo nakoniec pisma, które zawierają potwarze miotane na rządowe osoby i same rządy, które z pruskiem państwem w przyjacielskich stosunkach zostawają.

Z tąd wynika już w ogólności, co się dotyczy stosunków krajowych, że cenzura nie powinna pozwolić na żadne zdanie, którembysię na godność Króla, królewskiego domu, lub pojedynczych jego członków, lub na królestwo w ogólności rzucano, albo na niebezpieczeństwo wystawiano, albo, którembysię państwo, jego urzędnicy i organy znieważano. Aby zaś także w szczególności osądzić, jak dalece, co się dotyczy gazet i dzienników, cenzor może pozwolić zdanie

- 1) o rządzie,
- 2) » ustawodawstwie,
- 3) » administracyi

w kraju, należy takowe przedmioty pod osobną podciągnąć rozważę.

Do 1. Co się dotyczy rządu, nie wolno żadnych zdań drukować, które powstawają na monarchiczną zasadę pruskiego państwa, albo na wytknięte ustawami dla stanowych jego instytucyj podstawy, albo które starają się z monarchiczną zasadą lub z pomienionych instytucyj obudzić nieukontentowanie.

Do 2. Co się dotyczy ustawodawstwa, należy pisma zawierające sądy lub zdania tak o prawnych już istnących przepisach, jako też o wnioskach do takowych, tylko wtedy do druku pozwalać, jeżeli takowe skromnym, przyzwoitym stylem i w dobrze myślącym zamiarze są ułożone; przeciwnie zaś nieprzyjaznych, niezłychliwych, lub nieprzyzwoitych, i obelżywym stylem napisanych zdań o nadmienionych przepisach i wnioskach, cenzor pozwolić nie powinien.

Do 3. Pozwolono także rozporządzenia administracyi i urzędowanie jej organów w przeznaczonych do druku pismach oceniać i ulepszenia w pojedynczych gałęziach administracyi wymieniać lub proponować, jeżeli to skromnym, przyzwoitym stylem i w dobrze myślącym duchu się dzieje. Wszelako zdania o urzędowaniu pojedynczych urzędników i władz, nie powinny w sobie zawierać żadnej osobistej obelgi, ale mają się ograniczać litylko na ocenieniu pewnych jasno skróślonych faktów.

Przeto podług tego, co powyżej powiedziano, powinien cenzor na zapytanie, ażali pozwolić ma do druku zdanie o państwie, jego urzędowaniu, ustawodawstwie, administracyi albo jej organach? nietylko zważać na treść, ale także na ton i dążność pisma. Rozprawy i miejsca pisane namiętnym lub nieprzyzwoitym stylem nie powinny być do druku pozwolone. W życzliwej dążności i przyzwoitym stylem napisana krytyka, której zamiarem jest nauczyć, poradzić a przez to nieść pożytek i poprawić, nie powinna być tamowana. Przeciwnie zaś nie należy cierpieć wyszydzenia lub potwarzania istnących prawnie urzędzeń, tudzież zarozumiałej, lekce-ważącej przygany. Podobnież i takich artykułów do druku pozwalać nie należy, których zamiarem jest rozsiewać niezgodę pomiędzy znajdującymi się w kraju Stanami i wyznawcami, i takowe jedne na drugich albo na rząd podburzać.

We wszystkich powyżej wymienionych względach wszystko jest jedno, czy nieprzyjazna dążność wprost jest objawiona, albo też w przytoczeniu mniemanych faktów lub pogłosek ukryta. Nie masz także żadnej różnicy w tém, choćby zdania, które z powyżej wymienionych względów są nie pozwolone, gdzie indziej już drukowane były.

W powyżej przytoczonych miejscach ustaw dostatecznie jest oznaczono, jak dalece zdania o niemieckim Związku, o pojedynczych państwach tegoż Związku, ich władcach i rządach, równie jak i o innych obcych państwach i rządach są do druku przydatne lub nie.

V. (§. 2. rozporządzenia gabinetowego z d. 28. grudnia 1824.)

Nakoniec nie powinien cenzor nie takiego pozwolić drukować, co osobistemu honorowi i dobrej sławie drugich uwłacza.

Berlin dnia 31. stycznia 1843.

Ministryjum Stanu.

N O W I N Y.

Czas koncertowy (*saison*) wypada u nas, jak

widać, na marzec. W tym miesiącu mieliśmy już kilka koncertów. I tak d. 6go b. m. koncert pożegnawczy p. Bauera, wiolonczelisty, w sali reductowej. Wdzięczni jesteśmy koncercie, że umiał swój koncert urozmaicić, i że wezwał takie talenta, jak pan Kessler. Jesteśmy jeszcze maluczy na duchu, nam trzeba Sybilla zagranicznej, któraby skinęła: »Temu talentowi bijcie czołem!«

Nasze krajowe talenta muszą najczęściej jeździć za granicę po wyświęcenie na kapłanów, my w zbytecznej skromności za ledwie się poważamy nadać im *ordines minores*. I tejszo okoliczności, że chodzimy na szczytach obcej opinii, przypisać należy, że imię Kesslera nie stało się u nas tak głośnym, jak niedo zagraniczne. Nie mówimy tu o artystach muzycznych z powołania, ci zawsze mieli w czci i poszanowaniu talent pana Kesslera, ale w naszym kraju u większej masy imię tego artysty nie było tak głośne, jak Lisztów, Olebulów, Thalbergów i t. d. A przecież p. Kessler zasługuje na imię artysty w całym znaczeniu tego słowa. Na koncercie p. Bauera odegrał *wolną fantazyję* na fortepianie. Jego gra jest wskróż uczuciem. Tony słodkie, pieściwe, pajęczce płynęły jak z eolskiej arfy, wiązał je w akordy promykami miesiąca, szmierzem liści rozpryskiwał słowicze głosy, aby je związać w fontannę, kiedy wiosenny mży deszczyk. Bosko wydałyby się pod palcami Kesslera mazurki naszego Chopina. Przyjaziń, która obudwu łączy, niech przemówi za naszą prośbą, aby przy najbliższym koncercie przeniósł nasze serca do melaucholijnego muzyka-wieszczka z nad Sekwany. — Pani Calamari, pierwsza spiewaczka włoskiej opery z Odesy, odspiewała dzwicznym silnym głosem arję Donizetego z *Roberta Devereux* i została okryta hucznymi oklaskami. Pan Ruff odspiewał czułą piosnkę Szuberta: *Otręwienie*, pan Kessler towarzyszył mu na fortepianie.

Dnia 9go b. m. dwa koncerty, o jednej i tej samej godzinie, jeden pana Meyera w starym teatrze, drugi pp. Remmers skrzypka, i Schumannna pianisty, w stariej sali reductowej. Życzyćby należało, aby się ci artyści porozumieli względem godziny koncertowej, raz, że Lwów nie jest Paryżem, Londynem, powtóre, że niejeden radby był słyszeć obadwa koncerty. Już mówiliśmy o panu Meyerze, teraz słów kilka o pp. Remmers i Schumann. Jesteśmy w wielkiej alternatywie, bo niemamy tym razem innych słów, jak tylko słowa pochwały, a łatwo może kto nas posadzić: *Ihr schmeisset das*

Rauchfass an den Kopf der Künstler. Wzniosła była modlitwa kończąca fantazyję na *motiwa* z opery: *Mojżesz*, układu Thalberga. Porrywająca fantazyja z opery: *Robert Diabel*, układu Liszta. Oboje wykonał pan Szumann. Ten artyta przemawia do czucia, wkłada się gorąco do serca, nie goni za podziwem, ale za oczarowaniem. Wyższością instrumentu był nad niego pan Remmers. Odegrał on waryjacje na polonez Majsevera. Wszystkich słuchaczów zelektryzował znanymi nam w duszy dźwięki. Para sunęła za parą posuwisto, statecznie, to skręca się jak *boa*, to znów rozkręca, wiewają wstęgi, błyskają karabele, lub używając porównania naszego Adama, pas słucki przewija się przez wszystkie słogetonów. Rozmarzył rozpieścił nas karnawalem weneckim. Cudny to instrument skrzypce, ale wielki to mistrz, który zakłete wstrunach tony tak przeźroczyście, jasno wywabił zdołał — W poniedziałek znów dadzą pp. Remmers i Schumann koncert w sali reductowej.

W przyszły piątek dany będzie po raz pierwszy dramat *Leon*, czyli: *syn nieznanych rodziców*, przedstawiony dawniej we Lwowie przez aktorów francuzkich.

(Nadesłane.)

Jeżeli dobroczynne przedsięwzięcia na powszechną zasługują uwagę, nie można przemilczeć, że za staraniem pp. Gemingen, porucznika c. k. pułku kirysyjerów, i Felixa Mizerskiego, dzierzawcy dóbr Ujezdna, dano w Przeworsku dnia 21. lutego bal publiczny, z którego czysty dochód 150 zł. m. k. przeznaczono dla szanownego zgromadzenia Sióstr miłosierdzia w Przeworsku, dotkniętego pożarem na dniu 8. stycznia b. r.

✓ Szkoła dramatyczna spiewu, istniejącą od niejakiemu czasu w Krakowie pod dyrekcją znanego w świecie muzycznym p. Mireckiego, wydaje nader korzystne plony. W poiowie zeszłego miesiąca szkoła ta dała koncert w teatrze, który słuchacze do natłoku napelnili. Mirecki, w dowód powszechnego zadowolenia został przywołany. Te są słowa *Kuryjera Warszawskiego*. *Gazeta Krakowska* umieściła obszerny umiejętnie rozbierający artykuł o tym koncercie, napisany przez Hilarego Meciszewskiego, który nie jest całkiem zadowolony z popisów tej szkoły.

W Wilnie obchodzono jubileusz pięćdziesiątletniej pracy na scenie szanownego, niczem

nieskażonego artysty Józefa Rogowskiego. W r. 1792 wystąpił on po raz pierwszy na scenie wileńskiej. Hrabia Eustachy Tyszkiewicz w gronie obywateli, świadków prac i zasług szanownego weterana, przewodniczył sporządzonej tym celem uczcie. Przy odgłosie orkiestry otworzono salon jadalny w resursie; stół z przepychem był ubrany, ozdobiony piramidą cukrową z cyfrą kochanego jubilata i i z oznaczeniem lat 50 jego zawodu. Po licznych daniach, zakończono obiad jednomyślnie przez szanownych obywateli toastem za zdrowie i powodzenie zasłużonego artysty. Dnia tego grano w teatrze krotchwilę: *Nowy rok*. Pan Rogowski przedstawił rolę Ignacego.

(K. W.)

O s w i a d c z e n i e .

W piątek dnia 10go marca przedstawiona była w Teatrze tutejszym, komedia pod napisem: *Wojna z kobietą*, czyli: *Przyjaciel Grandet*, przez niżej podpisanego, z francuzkiej tłumaczona. Ponieważ w dawniejszych o przedstawieniu tej sztuki doniesieniach, wymieniano przez nieporozumienie jako tłumacza tej sztuki jakiegoś hrabięgo Borkowskiego, przeto niżej podpisany, szanując ustawy rządowe i mając wstręt do przywłaszczania sobie tytułów, ma sobie za obowiązek oznajmić, że hrabią nie jest i że takowe poprzednie ogłoszenia działy się bez jego wiedzy.

Henryk Junosza Borkowski.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z *Sanoka*, dnia 3go marca. Na tak zwanym wstępny jarmarku w Bukowsku, który się zaczął w poniedziałek dnia 27. lutego, a wczoraj wieczór skończył, znajdowało się przez pierwszych dwa dni do 1000 wołów dobrej jakości i do 400 grubych podpasionych parników, i wszystko to rozkupione zostało z zadowoleniem sprzedających, gdyż dawno już nie opłacił się wykarm tak dobrze. Za parę najdroższych wołów wzięto 113 zr. m. k. i tak coraz mniej aż do 70 zr. m. k. — Wszystkie woły dobrej jakości poszły wprost do Ołomuńca, — zaś parniki ochudlejsze do Morawii i do Szlązka, po części jeszcze na wypas, a po

części do zaprzęgu. — Tym razem sprzedaże odbyły się najwięcej na kredyt; w zadatek dano ledwie czwartą część należności, a reszta ma być w dwóch lub trzech ratach spłaconą. Gotowizną płacono tylko robocze woły, które tutejsi chłopcy i węgierscy kupowali; we wtorek i środę płacono te woły dość dobrze, gdyż przy najpiękniejszej pogodzie rozpoczęte od dwóch tygodni roboty w polu, dawały nadzieję, że wiosna potrwa; lecz gdy w nocy ze środy na czwartek spadł śnieg i przy dobrym mrozie trwał przez cały czwartek, ochota do kupowania wołów roboczych przez wzgląd na brak paszy ustała tak dalece, iż woły spadły w cenie o 15 zr. w. w. na parę. Ten sam los spotkał i dojne bydło, tak iż w czwartek mało go co sprzedano. Za parę dobrych wołów roboczych płacono po 70 zr. m. k., gdyż kupujących było tak wiele, iż nawet i trzy razy więcej byłiby rozkupili. Ci chłopcy, którzy się tu zaopatrzyć nie mogli, porzuchodzili się do Liska, Dobromila, Lutowisk i t. d., aby na targach tych miasteczek mógł kupna porobić. Nie pamiętamy, aby kiedykolwiek tak mało było wołów roboczych i bydła dojnego, jak temi czasy; pochodzi to ztąd, iż kmiotek dla braku paszy wyprzedził się w jesieni, a teraz za te pieniądze, które wziął za swoje dobre woły, ledwie małe byki dostać może, — przeto i roboty wiosniane bardzo powoli pójdą.

Z resztą niemasz żadnego handlu, a sprzedaż tak zboża jak i wódki ograniczona jest tylko na potrzebę miejscową. Wszelako z b o ż e podróżowało o 30 kr. w. w. na korcu, i tak: korzec pszenicy po 5 zr. 30 kr., żyta 4 zr. 30 kr., jęczmienia 4 zr. 30 kr., owsa 2 zr. 30 kr. w. w. Okowita w sprzedaży beczkami po 24 kr. m. k. za garniec. Kilku obywateli nie mogąc znaleźć kupca na większe partycje, puścili się z znaczną ilością okowitej do Białej, a nawet i do Wiednia. Jeżeli krok ten wyjdzie na dobre, to zapewne i inni obywatele mający znaczne zapasy, puszczać się tą samą drogą. —

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Gwiazdon*, *Król Tatrów i od-ludek*; romantyczno-komiczna, czarodziejska krotchwilą w dwóch aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 10. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drakiem Piotra Pillera. we Lwowie.)

(575)

DONIESIENIA LITERACKIE, MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

W księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Im Verlage technologischer Schriften von C. Fr. Amelang in Berlin erschien so eben und ist daselbst so wie in allen Buchhandlungen des In- und Auslandes zu haben:

**Die Geheimnisse
der vorzüglichsten
Essigfabrikations-
Methoden,**

oder gründliche Anweisung alle Arten von Essig gut und billig darzustellen; so wie besonders auch, den zur Schnell-Essigfabrikation erforderlichen Spiritus auf die zweckmäßigste Weise zu reinigen und anzuwenden.

Von **W. Keller,**

Apotheker und technischem Chemiker zu Berlin.

22 Bogen in 8. 1843. Maschin. Velinpap.

Geh. 1 Thlr. 10 Sgr.

Der Titel vorliegender Schrift könnte leicht zu dem Glauben Veranlassung geben, als enthalte dieselbe sogenannte Geheimmittel zur Fabrikation des Essigs, allein gerade die meistentheils dabei obwaltende Grundlosigkeit derselben, so wie der häufig damit verbundene Mißbrauch und der leicht daraus entstehende Nachtheil, ist dasjenige, was der als erfahrner Chemiker schon bekannte Hr. Verf., selbst ein Feind aller Geheimnißkrämerei, in diesem Buche vor Augen zu stellen sucht. Während er dieß nun auf das überzeugendste thut, gibt er zugleich nicht

allein die beste Methode an zur Darstellung des Essigs und seiner verschiedenen Arten, sondern auch die so mannichfaltige Anwendung desselben, wozu besonders sein Gebrauch in den Haushaltungen und namentlich beim Einmachen der Früchte u. gehört, so daß dieses Buch auch für Hausfrauen und Wirthschafterinnen eine dankenswerthe Erscheinung seyn, und ihm vor den meisten andern über diesen Gegenstand erschienenen sehr wesentliche Vorzüge geben dürfte.

Praelectiones

de

Ecclesia Christi,

quas habuit in Academia Ticinensi

Clar. Petr. Tamburinus Brixianus,

S. Theol. P. P. ac studiorum Praefectus in collegio Germanico Hungarico.

II. partes. 3 fl. 24 kr. C. M.

Der Verfasser dieses Werkes, dessen interessante Biographie der Herausgeber in der Vorrede liefert, und der bei Lebzeiten mehrere geschätzte Druckschriften geliefert, andere seinen Freunden zur Veröffentlichung hinterlassen hat, lehrte in Pavia mit vielem Ruhm geistliche und weltliche Wissenschaften, und genoß die Gunst der höchsten Staats- und Kirchen-

Haupter. Die gegenwärtigen Vorlesungen behandeln nur die erste Hälfte der Lehre von der katholischen Kirche, die zweite soll sogleich nachfolgen, wenn die erste Beifall gefunden hat. Die Abhandlungen über die Natur und Verfassung der wahren Kirche begründen fest die Hauptlehren unseres Glaubens. Auch heut zu Tage ist ihr Inhalt ein sehr zeitgemäßer, und zu wünschen, daß besonders junge Geistliche sich von dem klaren, lebhaften und herzlichen Manne in das Allerheiligste der Theologie einführen lassen.

So eben erschien bei Reinhold Beyer in Leipzig nachstehende landwirthschaftliche Schrift, die wir der Beobachtung des geehrten landwirthschaftlichen Publikums besonders empfehlen. Alle Buchhandlungen halten dieselbe vorräthig, in Lemberg namentlich die Buchhandlung von **J. Milkowski.**

Ceres

landwirthschaftliche
Vierteljahresschrift.

Herausgegeben

von

Moritz Beyer, Professor der Landwirth- schaft.	Wilhelm Protz, vormals Oekonomieamtmann.
---	---

Erstes Vierteljahrheft.

Preis 1 fl 30 kr. C. M.

Inhalt: Skizzen zur Geschichte der Landwirthschaft entlehnt aus der Geschichte der Menschheit. — Das Pflanzenleben in seiner Abhängigkeit von den

Bodenbestandtheilen, von atmosphärischen Einflüssen, dann von den Wirkungen der Düngungs- und der Bodenverbesserungen. — Ueber zu flaches Pflügen aus Gewohnheit. — Die bayerische Bierfabrikation in oekonomischer und technischer Beziehung. — Die Interessen der Rübenzuckerfabrikation. — Die Viehzucht aus landwirthschaftlichem Gesichtspunkte betrachtet. — Praktische Bemerkungen über Rindviehzucht und Milchwirthschaft. — Vorschlag zur Vertilgung des Fedrichs und aller Saamenunkräute. — Erfahrungen über die Holzhaltigkeit geschlossener Waldbestände. — Die Wirksamkeit des landwirthlichen Vereins zu Cutrigsch bei Leipzig aus den Akten entnommen. — Feuilton.

Oesterreichische militairische Zeitschrift,

die Jahrgänge 1811, 1812, dann 1818 bis 1838, in Summa 23 Jahrgänge oder 276 Hefte mit 200 Plänen, wovon 252 Hefte in 78 Bänden gebunden sind, Preis neu 276 fl. C. M. um 30 fl. C. M.

Schiller's Werke. Stuttgart bei Cotta 1826, 19 Bände um 6 fl. C. M.

Karte von **Parma** 9 Blätter neu 12 fl. um 6 fl. C. M.

Ungarn. Komitatkarten 45 Blätter aufgespannt um 4 fl. C. M.

Siebenjähriger Krieg 47 Schlachtpläne um 3 fl. C. M.

Tielke Feld-Ingenieur 2 Bände steif um 2 fl. C. M.

Dehonal, französische Grammatik um 30 kr. C. M.

Smollet the adventury of Roderic Randem 2 Bände steif 40 kr. mit Kupfer.

Bei **Joh. Milkowski** Buchhändler in Lemberg, Stanislawów und Tarnow ist zu haben:

Die Bauvorschriften systematisch zusammengestellt

von

Ignaz Möser,

k. k. Kreisingenieur

Vorausbezahlung für 3 Theile 7 fl. C. M.

(In der Zeitung von 19. Jänner 1843 No. 8. ist irthümlich der Preis auf 6 fl. C. M. gestellt worden, was hierdurch widerrufen wird.)